

МИНИСТЕРСТВО НА МЛАДЕЖТА И СПОРТА

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

М О Т И В И

Проектът на наредбата е изготвен от работна група от експерти на Министерството на младежта и спорта и Министерството на здравеопазването, определена със заповед на министъра на младежта и спорта, в изпълнение на законовата делегация на чл. 92 ал. 2 от Закона за физическото възпитание и спорта (ЗФВС), който е в сила от 19.01.2019 г.

Причините, които налагат приемането: Съгласно чл. 92 от ЗФВС лицата, които осъществяват тренировъчна и състезателна дейност в спортен клуб - член на лицензирана спортна федерация, подлежат на медицински контрол, включващ извършване на задължителни начални и периодични медицински прегледи и предсъстезателни медицински прегледи при условия и ред, определени с наредба на министъра на здравеопазването и министъра на младежта и спорта.

Причините, наложили изготвянето на проект на нова Наредба за условията и реда за извършване на медицинските прегледи на лица, осъществяващи тренировъчна и състезателна дейност са свързани с необходимостта от постигане на съответствие на нормативния акт, регламентиращ тези обществени отношения с приетия ЗФВС, в сила от 19.01.2019 г. (обн. ДВ. бр. 86 от 2018 г.), както и необходимост от прецизиране на обема на медицинските дейности и изследвания в зависимост от вида на медицинските прегледи, оптимизиране на цялостната организация и конкретизиране на изискванията към документацията и отчетността, която се води във връзка с медицинските прегледи.

Законът за физическото възпитание и спорта дефинира две групи медицински прегледи на лицата, осъществяващи тренировъчна и състезателна дейност – задължителни (начални и периодични) и предсъстезателни прегледи, които се извършват

и съответно са задължителни, само ако съответната спортна федерация е приела решение за това.

Проектът на наредба дефинира лицата, които организират извършването на прегледите; обема и честотата на медицинските дейности и изследвания; документацията, която се води и издава при извършването им от медицинските специалисти. Към наредбата са изготвени приложения, съдържащи образци на документите, чрез които се удостоверява извършването на съответния вид преглед.

В съответствие с разпоредбите на ЗФВС се постановява забрана за допускане до тренировъчни дейности и участия в състезания на лица, които не са преминали изискуемите медицински прегледи в предвидените за тях срокове, както и възможност за отстраняването им от тренировъчни занимания и състезания.

Целите, които си поставя проектът, са свързани с установяване на своевременен, ефективен и качествен медицински контрол при извършване на медицинските дейности на лицата, които осъществяват тренировъчни занимания и състезания. Този контрол ще бъде постигнат чрез създадените в нормативния акт ясни правила, условия и ред за провеждането на изискуемите медицински прегледи, които целят установяване на здравословното състояние, въздействието на тренировъчните и състезателни дейности върху здравословното състояние на спортистите и недопускане на заболявания, които са противопоказани за тренировъчна и състезателна дейност.

Проектът не предвижда конкретно определени лечебни заведения, които да извършват медицинските прегледи и не въвежда специални изисквания към лечебните заведения. С проекта се изисква лечебните заведения да разполагат единствено със съответната материална и ресурсна осигуреност, която да позволява извършване на медицинските дейности и изследвания в обем, съответстващ на дейностите и изследванията, определени за съответните видове спорт. Това ще доведе до намаляване на времето, необходимо за извършването на медицинските дейности и изследвания и до улесняване на лицата, подлежащи на медицински контрол.

С проекта на нормативен акт са прецизирани изискванията към обема и периодичността на извършване на медицинските дейности, консултативните прегледи и лабораторните изследвания. Целта е да се оптимизира организацията на провеждане на прегледите и да се осигури ефективен и качествен контрол върху здравословното

състояние на лицата, ранна превенция чрез откриване на симптоми, които могат да са предизвикани от осъществяване на интензивна тренировъчна и състезателна дейност.

По отношение на задължителните периодични прегледи (чл. 8, ал. 1 от проекта) са предвидени два различни срока - два пъти годишно или един път годишно. Два пъти годишно се предвиждат медицински прегледи на включените в националните отбори по спортове, за които българските спортисти имат капацитета да постигнат квоти за олимпийски игри и призови класирания в най-престижните международни състезания, а също така – колективните спортове, при които тренировъчното и състезателно натоварване е по-интензивно, което налага засилено медицинско наблюдение с цел оптимизиране на спортната подготовка. За всички останали спортисти тези прегледи се предвижда да се извършват веднъж годишно.

Проектът на наредба регламентира медицинските прегледи на лицата, осъществяващи тренировъчна и състезателна дейност, да приключват със заключение, издадено след преглед от лекари с придобита специалност, чиято професионална компетентност е съобразена с естеството на медицинските дейности и с познаване на спецификите и възможните рискове от въздействието на спортната дейност върху индивидуалното здраве.

Заключението, при извършен начален медицински прегледи, се прави от лекар с призната медицинска специалност по спортна медицина или по вътрешни болести/педиатрия; при периодичен медицински преглед за спортисти, включени в националните отбори – от лекар с призната медицинска специалност по спортна медицина/вътрешни болести/ортопедия и травматология/кардиология; а за всички останали спортисти - от лекар с призната медицинска специалност по спортна медицина или по вътрешни болести.

В случай, че тренировъчната и състезателна дейност се осъществява от хора с увреждания е предвидено при извършване на начални или периодични медицински прегледи, задължително да се извършва консултация и от лекар специалист, от чиято компетентност е увреждането. Това нормативно изискване ще гарантира специализирана преценка предвид спецификата на здравословното състояние на тези лица и недопускане на евентуално неблагоприятно въздействие върху тях от упражняването на тренировъчна и състезателна дейност.

Нормативно е определено в случаите, в които са извършени изследвания през последните петнадесет дни, предхождащи явяването на задължителните начални и периодични медицински прегледи, и резултатите от тях са налични в медицинската документация на лицето, тези изследвания да бъдат приложени, а така също и да се впишат в медицинското удостоверение. По този начин не се налага лицата да извършват повторно изследвания, които вече са налични и биха могли да се представят при явяване на медицинския преглед, което е свързано със спестяване на ресурс и време за тяхното извършване.

Предвижда се отмяна на Наредба № 8 от 18.03.2005 г. за провеждане на задължителните начални, периодични и предсъстезателни медицински прегледи на лица, упражняващи физическо възпитание и спорт (Наредба № 8 от 2005 г.) /обн., ДВ, бр. 28 от 2005 г./, издадена от министъра на здравеопазването на основание чл. 46, ал. 2 от отменения Закон за физическото възпитание и спорт (съгласно § 2, ал.1 от Преходни и заключителни разпоредби на Закона за физическото възпитание и спорт, ДВ, бр. 86 от 2018 г.).

Съгласно чл. 13, ал. 1 от Закона за нормативните актове, актът по прилагане на закон губи изцяло или отчасти сила едновременно с пълното или частичното отменяване на закона съобразно обсега на отменяването. В тази връзка и с цел спазване на принципа за правна сигурност е необходимо изрично да бъде отменена Наредба № 8 от 2005 г., тъй като ще се създава объркване относно актуалната нормативна уредба в тази област. Отмяната на Наредба № 8 от 2005 г. ще бъде извършена с паралелен нормативен акт на министъра на здравеопазването.

В § 2 от Преходните и заключителните разпоредби на проекта на наредба се регламентира условието, спортистите, които през 2019 г. са преминали вече задължителните прегледи по Наредба № 8 от 2005 г., да не подлежат на задължителните медицински прегледи по реда на новата наредба, с което се цели икономия на ресурси и намаляване на тежестта по отношение на адресатите на подзаконовия нормативен акт.

Очакваните резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива:

Основният очакван резултат е свързан с регламентирането на условията и реда за осъществяването на задължителните начални и периодични медицински прегледи и предсъстезателни медицински прегледи на лицата, извършващи състезателни и

тренировъчни дейности, както и привеждане в съответствие на подзаконовия нормативен акт с действащото законодателство.

Очакваните резултати от прилагането на наредбата са свързани и с постигането на една от най-важните цели – осигуряване на ефективен и качествен контрол, превенция на здравето на всички лица, осъществяващи състезателна и тренировъчна дейност, както и намаляване на негативните последици върху здравословното състояние на спортистите. В резултат на прилагането на наредбата ще се запази тенденцията за ниска заболяемост сред спортистите в страната, въвеждане на системно наблюдение на здравословното им състояние с цел диагностициране на ранни форми на заболявания, които са противопоказани за участието им в тренировъчна и състезателна дейност, регулация чрез определяне на ясни правила, условия и ред за извършването на медицинските прегледи в съответствие с първичната правна уредба на ЗФВС.

Финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Проектът не предвижда разходването на средства по бюджета на Министерството на младежта и спорта или Министерството на здравеопазването.

Разходите за провеждането на медицинските прегледи се поемат от юридическите и физическите лица, които са ги заявили. С проекта на наредба не се въвежда изискването за провеждане на повече медицински прегледи или изследвания в сравнение с действащите към момента изисквания. Поради това проектът на наредба няма да доведе до повишаване на разходите на лицата за осъществяване на предвидените задължителни медицински прегледи в сравнение с разходите им до момента. Нещо повече, въведената възможност извършените изследвания през последните петнадесет дни, предхождащи явяването на задължителните начални и периодични медицински прегледи, и резултатите от тях, които са налични в медицинската документация на лицето да бъдат използвани, ще доведе до намаляване на времето и разходите за заинтересованите лица. В тази връзка средствата за извършване на задължителните медицински прегледи са съответни на цените, определени с методиките за остойностяване на видовете медицинска помощ, съгласно чл. 55, ал. 2 на Закона за здравето осигуряване и договорени между НЗОК и Български лекарски съюз в Националния рамков договор за съответната година. Така например, остойностените медицински дейности в специализираната извънболнична помощ, съгласно действащия през 2019 г. Национален рамков договор за медицински дейности са, както следва: Клинична лаборатория: кръвна картина – 1,98 лв.; скорост на утаяване на еритроцити – 0,80 лв.; глюкоза – 1,43 лв.; креатинин – 1,43 лв., урея – 1,43 лв.; желязо – 1,43 лв.; АСАТ, АЛАТ – 1,43 лв.;

седимент на урина – ориентировъчно изследване – 0,85 лв.; сърдечно-съдов тест с натоварване - 20,12 лв; ехокардиография – 22,79 лв.; преглед при специалист – 22 лв. Когато същите са извършени в рамките на задължителното здравно осигуряване, те се заплащат от НЗОК на съответното лечебно заведение. Извън задължителното здравно осигуряване лицата могат да получат съответната медицинска услуга от лечебните заведения срещу заплащане по формирани от тях цени.

Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз: Предложеният проект на нормативен акт няма връзка с правото на Европейския съюз. След извършен анализ за съответствие с европейското право се установи, че условията и реда за медицинските прегледи на лица, осъществяващи тренировъчна и състезателна дейност, предмет на проекта, не са регламентирани в европейското законодателство. Условията и реда за провеждане на медицинските прегледи на лица, осъществяващи тренировъчна и състезателна дейност, предмет на проекта на наредба, е въпрос на национално решение и е от компетентността на отделните държави-членки. Предложеният проект на наредба не е свързан с прилагането на европейското законодателство, поради което не се налага да бъде изготвена справка за съответствие с правото на Европейския съюз.